

Beperking gefinancierde rechtsbijstand

‘Eer het EVRM de grens heeft bepaald, zijn we zes jaar verder’

Een nieuw stelsel van gefinancierde rechtsbijstand om zo de kosten ervan te beperken: staatssecretaris Teeven heeft een voorstel. Volgens de Orde is er echter geen legitieme basis de burger op te zadelen met de lasten.

Door Sabine Droogleever Fortuyn

Overtuigende argumenten om het huidige stelsel van gefinancierde rechtsbijstand voor on- en minvermogenen in te ruilen voor een ander stelsel ontbreken. Dat stelt Hans Vogels, namens de Algemene Raad van de Orde in een schriftelijke reactie van 2 februari op het voorstel van staatssecretaris Fred Teeven om het stelsel te vernieuwen. Doel van het voorstel van de staatssecretaris is ‘het voorkomen van ongebreidelde groei van de kosten van gefinancierde rechtsbijstand’. Deze kosten bedroegen in 2008, 2009 en 2010 respectievelijk 426, 452 en 472 miljoen euro.

Volgens Vogels is de groei van deze kosten echter inherent aan het overheidsbeleid. De toenemende bemoeienis van de overheid behoort volgens hem gepaard te gaan met ‘de bereidheid om groei van de financiële facilitering van rechtsbijstand te accepteren’.

Teeven schrijft per mail in reactie hierop dat hij het ‘uiteraard met de Orde eens is dat waar de overheid regels aan burgers oplegt, de burger de mogelijkheid moet hebben de toepassing daarvan in voorkomende gevallen door de rechter te laten toetsen. Anderzijds,’ schrijft hij, ‘maakt het feit dat rechtsbijstand een fundamenteel recht is niet dat wij de ogen zouden mogen sluiten voor de financiële consequenties en het beheersbaar houden van het stelsel.’

Aanbesteding

De gesubsidieerde rechtsbijstand wordt bekostigd door middel van *open einde fi-*

Foto: Marcel Vogel

Hans Vogels:
‘Aanbesteding van rechtsbijstand tast de vrije advocaatkeuze aan’

nanciering. Dit houdt in dat er geen maximum is aan het aantal toevoegingen dat jaarlijks kan worden afgegeven. Om de kosten te beperken stelt de staatssecretaris drie ‘denkrichtingen’ voor waarmee hij de efficiëntie van het stelsel wil vergroten. Een van de genoemde mogelijkheden is de aanbesteding van rechtsbijstand op deelterreinen. Daarnaast oppert de staatssecretaris het versterken van de filterende functie van

Foto: HH/Hz & Verhoeff

Fred Teeven:
‘Rechtsbijstand toegankelijk maken, betekent niet dat de overheid het stelsel volledig dient te financieren’

het Juridisch Loket als eerstelijns en de invoering van een leenstelsel, waarbij de kosten van rechtsbijstand geheel of gedeeltelijk door de rechtzoekende moeten worden terugbetaald.

De Orde ziet geen van deze voorstellen zitten. ‘De aanbesteding van rechtsbijstand op deelterreinen tast de vrije advocaatkeuze aan,’ zegt Vogels. Het versterken van de filterende functie van het Juridisch Loket heeft volgens het

»

»

AR-lid geen zin omdat advocaten volgens hem zelf goed kunnen beoordelen of een cliënt een advocaat nodig heeft. En het probleem van het leenstelsel is volgens Vogels dat het burgers opzadelt met de lasten.

Wel ziet de Orde andere mogelijkheden om het huidige stelsel van gefinancierde rechtshulp efficiënter te maken. Vogels noemt de samenvoeging van het Bureau Slachtofferhulp met het Juridisch Loket, verdergaande specialisatie, invoering van het webportaal mijn.rvr, zodat de bureaucratie en regeldruk worden teruggedrongen en meer kwaliteitsverbetering in de advocatuurlijke praktijk en bij de overige stelselpartners.

‘Toegang gewaarborgd’

In het licht van de eerdere bezuinigingen op gefinancierde rechtsbijstand van 100 miljoen euro en de voorgenomen invoering van de kostendekkende griffierechten, waarmee de overheid 240

miljoen euro wil besparen, acht Vogels verdere maatregelen die de toegang tot het recht belemmeren zeer onwenselijk. Het AR-lid stelt dat het voorstel van de staatssecretaris niet tegemoetkomt aan de wettelijke verplichting dat elke burger met een juridisch probleem een beroep kan doen op rechtskundige bijstand. ‘Maar eer het Europees Hof voor de Rechten van de Mens de grens heeft bepaald, zijn we weer zes jaar verder.’

Teeven is ervan overtuigd dat met zijn voorstel de toegang tot het recht voor de burger is gewaarborgd. ‘Overigens verplichten art. 18 Gw en art. 6 EVRM de regering de rechtsbijstand toegankelijk te maken voor on- en minvermogenden. Dat betekent niet dat het stelsel volledig door de overheid gefinancierd dient te worden.’

Op 1 maart bespreekt de staatssecretaris het voorstel met diverse partijen, waaronder de Raad voor rechtsbijstand, het Juridisch Loket en de Orde.

Correctie

In *Advocatenblad* 2011-17, p. 9, publiceerden wij een artikel over maatschappelijk verantwoorde advocatuur, getiteld ‘Hoezo maatschappelijk verantwoord?’, waarin onder anderen de Amsterdamse deken Germ Kemper wordt aangehaald.

Bij de lezer kan de indruk zijn ontstaan dat de deken van oordeel is dat Nina Storms een journalist zou hebben doodgeprocedeerd. De deken heeft ons laten weten dat dit niet het geval is.

(redactie)

(advertenties)

Uittredende advocaten

De kosten van Rechtsbijstand dalen vanzelf. Oude mensen procederen niet meer. Kijk maar eens naar de laatste advocatenbladen. De uittredende advocaten zijn omvangrijk in getal – de laatste dertig jaar niet zoveel namen gezien.

De baby-boom stopt binnen zeven jaar en die deed de toevoegingen. Wegens verliesgevendheid kunnen jonge advocaten met toevoegingen geen praktijk meer opbouwen. De korting van Justitie impliceert een korting op de totale uitkering van 5 %. Dat is echter 50% op een – eventueel in uitzonderingsgevallen nog te behalen – beperkte winst.

In mijn praktijk merk ik een toename van ellende omdat de overheid van zelfredzaamheid uitgaat bij een burger die de afgelopen 30 jaar door het onderwijs in de steek is gelaten.

(Mr J.P. van Dijk, advocaat te Dedemsvaart, beëdigd 1981)

ALT KAM BOER ADVOCATEN

CIVIELE CASSATIE ?

- prijsafspraken mogelijk
- ook op basis van toevoeging
- zie onze website voor voorbeeldzaken

Info: mr H.J.W. Alt, Pb. 82228, 2508 EE Den Haag
 Tel.: 070 - 358 94 79, fax: 070 - 358 51 97
 alt@altkamboer.com, www.altkamboer.com

TOGA
atelier
S c h o u t

Kwaliteit met oog voor detail

www.toga-atelierschout.nl
 info@toga-atelierschout.nl

Industrieweg 51
 3044 AS Rotterdam
 Tel.: 010 245 07 66
 di t/m vr 9:00 - 17:30